

آموزه‌هایی از نهج البلاغه

پارسایی، آنگاه خلافت

برگفته‌هایی در رادیوفرهنگ

پژوهش:

دکتر محمود جنیدی جعفری

عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

بهار ۱۳۹۴

انتشارات حنیفا

جنیدی جعفری، محمود، ۱۳۴۳

ویراستار: ناهید پوردانسی

آموزه‌هایی از نهج البلاغه پارسایی، آنگاه خلافت

تهران: حنیفا، ۱۳۹۳

شابک: 978-600-7586-03-7

کتابنامه: ۱۳۳ ص

کتاب شناسی ملی: ۳۷۸۳۱۲۸

با همکاری: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و دانشگاه دولتی ایروان

آموزه‌هایی از نهج البلاغه پارسایی، آنگاه خلافت

نویسنده: محمود جنیدی جعفری

ویراستار: ناهید پوردانسی

ناشر: حنیف چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۸۰۰۰۰

آدرس: تهران، خیابان آفریقا، بالاتر از جهان کودک، شماره ۵۹

تلفکس: ۸۸۴۶۰۱۳۳

کلیه حقوق برای مولف محفوظ است

انتشارات حنیفا

فهرست

۶.....	سخن آغازین.....
۹.....	گنجینه پرهیزگاری.....
۱۱.....	یادی از شریف رضی.....
۱۳.....	گویی در بهشت اندا.....
۱۵.....	رهایی از اسارت دنیا.....
۱۷.....	ای دشمن جان خویش!.....
۱۹.....	خاکساری.....
۲۱.....	بدگمانان نفس خویش.....
۲۳.....	نشانه‌های پرهیزگاری.....
۲۵.....	دیگر نشانه‌های پرهیزگاری.....
۲۷.....	کردار پرهیزگار.....
۲۹.....	دنباله نشانه‌ها.....
۳۱.....	وارونگی ارزش‌ها.....
۳۳.....	هشدار، پرهیزگارا.....
۳۵.....	مهلکه‌ها.....
۳۷.....	کم‌شماری رهروان.....
۴۰.....	نوآوری‌ها.....
۴۳.....	روایتگران.....
۴۴.....	پرهیز از ستمگری.....
۴۶.....	پرهیزگاری، فرا راه آدمی.....
۴۸.....	آگاه با چشمانی باز.....

۵۰..... دنیا خانه‌ای است در هم تنیده.....

۵۲..... دل به رویاهای دور و دراز نبندید.....

۵۵..... آنگاه خلافت.....

۵۷..... وصیت کردن پیامبر مر علی را دفتر یکم مولوی.....

۵۸..... فرمان.....

۶۱..... همگی از اویند و بازگشت به‌خواست.....

۶۳..... هیچ دل را به‌کنه او ره نیست.....

۶۶..... تشنگانیم، زاله‌ای برسان.....

۶۹..... بس غریبیم، چاره‌ساز تویی.....

۷۲..... کلام جاودانه.....

۷۵..... آنچه را تو روا داشتی، او روا ندارد.....

۷۷..... درگذشت پیامبر خدا.....

۸۰..... بشنویم سرگذشت طلحه و زبیر را.....

۸۴..... زبیر از جنگ کناره گرفت.....

۸۹..... کناره‌گیران از جنگ را دنبال نکنید.....

۹۲..... اینک، جنگ با آن‌ها رواست.....

۹۵..... چپ و راست، گمراهی، راه میانه، رهایی.....

۹۷..... اگر تو ببخشی.....

۹۹..... تلخابه‌های جنگ.....

۱۰۱..... تارتی گرفتار در تارهای خودتنبیده.....

۱۰۳..... نکوهش یاران.....

۱۰۵..... یاد تو سوز دلم را می‌کاهد.....

۱۰۸..... سخت‌کوشان رستگارانند.....

۱۱۰..... بگو چه چاره کنم؟.....

۱۱۳..... بردباری پیشه کردم.....

۱۱۷..... زبانه‌ای از آتش درون.....

۱۲۰..... عبرت از سرنوشت درگذشتگان.....

۱۲۳..... مرگ سرودخوانان در پس.....

۱۲۶ ..... آنان آزر نکرده

۱۲۹ ..... نمایه

۱۳۳ ..... منابع

www.ketab.ir

به نام خالق هستی بخش

سخن آغازین

چهارسالی از روزی می‌گذرد که دیداری داشتیم، گفتیم و گفتیم، تا آن که او گفت:

- ماهی دیگر رمضان است و طرح و برنامه فلان شبکه رادیویی، پیشنهاد کرده که برای ماه رمضان برنامه‌ای کوتاه، با زبان روایی، اما درخور جایگاه امام علی (ع)، برای پخش ارائه دهم، با خود گفتم که بایسته و شایسته این کار شماست.

- بین دوست من، فشرده‌گی برنامه‌های دانشگاهی آنچنان گرفتارم کرده، که درنگ سر خاراندن هم ندارم!

اما، نه، دست‌بردار نبود، آنقدر گفت و گفت که پذیرفتم؛ چه خودم شیفته نهج البلاغه‌ام و او را نیز ارج می‌نهادم، گفتم:

- به یک شرط! گفت:

- چه شرطی؟ هرچه فرمان بدهی، گفتم:

- به این شرط که خودت آن را بخوانی!

و پس از بگو مگوهای دوستانه، پذیرفت. و این چنین شد که به‌سراغ نهج البلاغه رفتیم. بخت با من یار شد که آن روزها با پارسا مردی گفت و

گوها داشتیم، که ناگهان، فروزه‌ای در ذهنم روشناییم بخشید و پارسایی در ذهنم درخشید. شتابان به کار برخاستم؛

منابع و کتاب‌های تاریخی را آماده کردم، قلم به‌دست گرفتم و یادداشت‌برداری از کتاب‌های تاریخی را برای شاهد رخدادها آغاز نهادم. چندین ترجمه از نهج‌البلاغه را بر روی میز انباشتم؛ از مترجمان معاصر و از دیرینان. بویژه از مترجم گمنام سده پنجم و ششم هجری، شرح نهج‌البلاغه ابن ابی‌حدید و...

و اینک، آنی شده که پیش روی شماست.

و شادکامانه، سالی پس از آن، مقرر شد که کار را دنبال کنم.

آنچه پیش روست، بخش آغازین برگرفته‌هایی از امام است در باره پرهیزگاری و باره دوم گزیده‌ای است از کلام امام.

بر خود لازم می‌دانم از دوستانم استاد غلامحسین مراقبی که مرا در سخن‌پردازی رادیویی، باری رسانید، سپاسگزاری کنم.

محمود جنیدی جعفری

عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

بهار ۱۳۹۴